

Θέμα 5ο: Σάββατο 9 / Κυριακή 10 Νοεμβρίου 2024

Ο ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΕΝΤΕ ΑΡΤΩΝ

Α΄. Μικρή εισαγωγή

Έτυχε να σκεφτείτε καμιά φορά ότι ο Θεός έχει ιδιαίτερη προτίμηση σε δύο πράξεις της Αριθμητικής! Ποιες νομίζετε;

—Στον πολλαπλασιασμό και στη διαίρεση! Η αγάπη Του βρίσκει ιδιαίτερη ευχαρίστηση στο να πολλαπλασιάζει και να μοιράζει! Πόσο πλούσια σκόρπισε τις ομορφιές στην πλάση! Αλλά και στην Αγία Γραφή συνέχεια πολλαπλασιασμούς και μοιράσματα έχουμε από τον Ουράνιο Πατέρα! Ένας Του λόγος φέρνει από το μηδέν τα σύμπαντα! Αναρίθμητα τ άστρα! Χιλιάδες ποικιλίες τα πουλιά, τα λουλούδια! Στην Καινή Διαθήκη με τους 12 Μαθητές Του στήνει την Εκκλησία Του, που φθάνει σήμερα στα εκατομμύρια των Χριστιανών σ΄ όλη τη γη!

Για έναν τέτοιο πολλαπλασιασμό και ένα τέτοιο μοίρασμα θα μιλήσουμε σήμερα! Το έκανε ο Κύριός μας μπροστά σε χιλιάδες ανθρώπους και ήταν πραγματικά ένα εκπληκτικό θαύμα! Έκανε τόση εντύπωση, που το κατέγραψαν και οι τέσσερις ιεροί Ευαγγελιστές στο Ευαγγέλιό τους!

Διήγηση:

Σε έρημο τόπο είχε αποσυρθεί ο Κύριος με τους Μαθητές Του, για να ξεκουραστεί. Κάποια ήρεμη ακρολιμνιά της Γεννησαρέτ. Αλλά κι εκεί Τον έφτασε ο λαός διψώντας την παρουσία και τη διδασκαλία Του. Κι Εκείνος «έσπλαγχνίσθη επ΄ αυτούς». Με άπειρη συμπάθεια θεράπευσε τους αρρώστους, συνάμα και τους μίλησε.

Έτσι, χωρίς κανείς να το αντιληφθεί, πέρασε η ώρα. Ο ήλιος έπαιρνε να γέρνει. Έγκαιρα έπρεπε να ξεκινήσει ο κόσμος για την επιστροφή. Γιατί δεν ήταν μόνο ο δρόμος, που έπρεπε να κάνουν. Ήταν κι η πείνα. Μια μέρα ολόκληρη μακριά από τα σπίτια τους νηστικοί.

Με σεβασμό, λοιπόν, πλησίασαν τον Διδάσκαλο οι Μαθητές.

—Κύριε, του είπαν. Θυμήσου ότι βρισκόμαστε στην ερημιά. Στο μεταξύ κι η ώρα φεύγει. «΄Απόλυσον τούς ὄχλους!» Τουλάχιστον να προλάβουν σε κάποιο από τα κοντινότερα χωριά να βρουν το φαγητό τους...

—«Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν», απάντησε με απόλυτη ηρεμία, σταθερά ο Χριστός. Δεν βλέπω γιατί να φύγουν και μάλιστα νηστικοί σε άγνωστους τόπους. Να τους δώσετε εσείς την τροφή που έχουν ανάγκη.

—Μα είναι δυνατόν; είπε ο Φίλιππος με έκπληξη. Ούτε «διακοσίων δηναρίων ἄρτους» να είχαμε δεν θα έφταναν για τόσο κόσμο (Ιω. στ΄ 7).

—Κι εδώ έχουμε μονάχα πέντε ἄρτους, κι αυτούς φτωχούς — από κριθάρι — και δυο ψάρια, συμπλήρωσε ο Ανδρέας. Αλλά τι είναι αυτά μπροστά σε τόσο πλήθος; (Ιω. στ΄ 9);

—Φέρτε τα μου εδώ! αποκρίθηκε ο Κύριος. Και εσείς βάλτε τον κόσμο να καθίσει κάτω στο χορτάρι σε ομάδες με 50 και με 100 άτομα η καθεμιά (Μάρκ. στ' 39-40).

Κι Εκείνος, παίρνοντας στα άγια χέρια Του τα ψωμιά και τα ψάρια, σήκωσε τα μάτια στον ουρανό και ευλόγησε, δηλαδή δόξασε τον Πατέρα Του, που με αγάπη τρέφει τα σύμπαντα. Σύγκαιρα χάριζε και την ευλογία Του στα λίγα εκείνα τρόφιμα, που κρατούσε. Κατόπιν τα έκοψε σε κομμάτια κι άρχισε να μοιράζει στους Μαθητές Του, κι αυτοί με τη σειρά τους στον λαό.

Μοίραζε, μοίραζε αδιάκοπα. Πήγαιναν κι επέστρεφαν οι Δώδεκα, ψηλαφώντας την απίστευτη ευλογία. Πού είχε βρεθεί αυτός ο πλούτος, αυτή η ανεξάντλητη αφθονία; Ποια πηγή ήταν αυτή, που ανάβρυζε ψάρια και ψωμιά στην ερημιά; Θαύμα χειροπιαστό!

Και η διανομή εξακολουθούσε... Ο κόσμος έπαιρνε και ψωμί και ψάρια «ὅσον ἤθελον» (Ιω. στ' 11), χωρίς περιορισμό. Έτρεχαν ανάμεσα στις πρασιές οι Άγιοι Απόστολοι και μοίραζαν κι όλο μοίραζαν... Πέντε χιλιάδες ήταν μόνο οι άνδρες. Γυναίκες και παιδιά τουλάχιστον άλλοι τόσοι. Πόλη ολόκληρη είχε μαζευτεί στην ερημιά! Και τρεφόταν εκείνη τη στιγμή με ολοφάνερο θαύμα του Χριστού. Από πέντε ψωμιά και δύο ψάρια μόνο!

Κι όταν τελείωσαν πια, πέρασαν πάλι οι Μαθητές με εντολή του Κυρίου και μάζεψαν «τό περισσεῦον τῶν κλασμάτων». Μικρές φέτες, άκρες και κομματάκια εδώ κι εκεί. Δώδεκα κοφίνια (μεγάλα καλάθια δηλαδή) γέμισαν με αυτά. Καθένας από ένα. Να θυμάται κατόπιν σε όλη του τη ζωή το καταπληκτικό, το μοναδικό εκείνο θαύμα...

Συζήτηση:

Θαυμασμό και κατάπληξη προξενεί και σε εμάς αυτός ο εκπληκτικός πολλαπλασιασμός - θαύμα! Χιλιάδες άνθρωποι χορταίνουν με πέντε κρίθινα ψωμιά και δύο ψάρια! Μαζεύουν και δώδεκα κοφίνια περίσσευμα! Πλούτος ευλογίας! Ήταν άξιοι ενός τέτοιου θαύματος; Γιατί;

—Ο Κύριος, που υποδέχεται κοντά Του, σαν πλούσιος Βασιλιάς, εκείνους που Τον αναζητούν, τους έκρινε άξιους! Περπάτησαν ώρες από πόλεις και χωριά, για να φθάσουν και πάλι κοντά στον Μεγάλο Διδάσκαλο. Άφησαν δουλειές και κάθε τους έγνοια οι μεγάλοι, τα παιχνίδια τους τα παιδιά, και πήγαν να Τον βρουν στον έρημο τόπο! Πόση δίψα για τον λόγο του Θεού! Πόση έλξη από το θείο Πρόσωπο του Κυρίου Ιησού!

Και πόση ώρα έμειναν εκεί να ακούνε απορροφημένοι τη διδασκαλία Του; Μία ώρα; Δύο;

—Όλη την ημέρα! Κανείς δεν είπε· κουράστηκα, βαρέθηκα, πείνασα, δίψασα! Και καλά οι μεγάλοι. Αλλά τα παιδιά! Να μη διαμαρτυρηθούν; Να μην γκρινιάζουν και να θέλουν να φύγουν; Να μην κάνουν φασαρίες!... Όλοι κρέμονταν από τα χείλη του Κυρίου! Ο ήλιος έκανε τη βόλτα του στον ουρανό· έφτασε στη Δύση· και κανείς δεν τον πρόσεξε! Πώς να τον προσέξουν, αφού είχαν μπροστά τους τον Αληθινό Ήλιο της Ζωής!... Πώς, λοιπόν, για αυτούς τους ανθρώπους, που είχαν απαγγιάσει τόσο ξέγνοιαστα κοντά Του, μόνο και μόνο για να πάρουν από το θείο Του στόμα την ουράνια τροφή της ψυχής, να μην ενδιαφερθεί ο Κύριος! Ο

ίδιος το είχε πει κάποια άλλη φορά: «Ζητάτε πρώτα ό,τι αφορά στη Βασιλεία του Θεού και όλα τα άλλα θα σας προστεθούν!»

Και να τώρα! Φροντίζει και για την υλική τους τροφή! Οι Μαθητές ανησυχούν! Βράδιασε! Είναι νηστικοί. Θα πέσουν στο δρόμο! «'Απόλυσον τούς ὄχλους!»! Να πάρουν έστω κάτι από τα κοντινά χωριά να φάνε. Ένα δε σκέφτηκαν. Ότι ο Κύριος θα έκανε το τραπέζι σε όλο αυτό το πλήθος! Μέσα στην έρημο, με πέντε ψωμιά και δύο ψάρια! Δίχως τραπέζια και καρέκλες, πιάτα και μαχαιροπήρουνα, ποτήρια, πετσέτες και στολισμούς!... Και όμως, αυτό έγινε! Με μερίδες χορταστικές! Που να μη θέλουν άλλο! Πλούσια περισσεύματα! Εκεί, στο γρασίδι και τη χλόη της εξοχής! Παρέες - παρέες! Φανταστείτε τη χαρά των παιδιών! Και έφαγαν όλοι και χόρτασαν! Γεγονός ανθρωπίνως αδύνατο και ανεξήγητο! Αυτό είναι το θαύμα! Η πράξη του Θεού!

Προσέξτε όμως τι έκανε ο Κύριος πριν αρχίσει να μοιράζει το ψωμί και τα ψάρια;

—«...λαβών τούς πέντε ἄρτους καί τούς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τόν οὐρανόν εὐλόγησε»! Πολύ μεγάλη η σημασία αυτής της ιερής στιγμής! Ανάμεσα στο καθισμένο εκείνο πλήθος, που περίμενε με απορία, ο Κύριος ὀρθιος, με το βλέμμα ψηλά στον ουρανό, να ευλογεί το λιγοστό και απλό αυτό φαγητό! Τι θα πει «ευλόγησε»; Και γιατί «ἀνέβλεψεν εἰς τόν οὐρανόν»;

—Μα βέβαια! Αυτό είναι ένα σπουδαίο και μεγάλο μάθημα! «Ανέβλεψεν εἰς τόν οὐρανόν», για να ευχαριστήσει τον Ουράνιο Πατέρα, την πηγή κάθε αγαθού και κάθε ευλογίας! Κι ακόμα, σαν να ήθελε με τις ακτίνες των ματιών Του να κατεβάσει από εκεί τη δύναμη, που θα αναμειγνυόταν με τους ἄρτους και τα ψάρια, για να έλθει η ευλογία του πολλαπλασιασμού! Ευλογία! Η θεία Χάρη! Οι πλούσιες δωρεές του Θεού, υλικές και πνευματικές! Κάτι μεγάλο και σημαντικό μας δίδαξε ο Κύριος εκείνη την επίσημη ώρα! Ποιο;

—Μας το διατυπώνουν ωραία οι Άγιοι Πατέρες: «Μην αγγίζουμε τίποτε από το τραπέζι πριν ευχαριστήσουμε Εκείνον που μας έδωσε την τροφή πριν ζητήσουμε από Αυτόν να την ευλογήσει!»!

Μήνυμα και σύνθημα είναι οι λόγοι αυτοί! Πιστεύω ότι κανείς από εμάς δεν θα μπορέσει πια να αρχίσει να τρώει χωρίς την προσευχή της ευλογίας του φαγητού! Κι αν καμιά φορά ως τώρα το ξεχνούμε, από σήμερα θα γίνει η πρώτη και η τελευταία πράξη του τραπέζιού.

Ας μην αφήσουμε όμως απαρατήρητο και κάποιο άλλο σημείο. Τι είπε όταν πια «ἔφαγον πάντες καί ἔχορτάσθησαν»;

—Να μαζέψουν τα περισσεύματα! Και ο Ευαγγελιστής Ιωάννης προσθέτει: «...ἵνα μή τί ἀπόληται» (στ' 12). Για να μην πάει τίποτε χαμένο. Χρειάζεται σε εμάς ο λόγος αυτός; Γιατί; Ποια μεγάλη αρετή μας διδάσκει;

—Την οικονομία! Ιδιαίτερα στην εποχή μας έχουμε αφθονία υλικών αγαθών (φαγητά, γλυκά, ρούχα, παιχνίδια κ.λ.). Τα χρησιμοποιούμε σωστά; Μήπως κάνουμε σπατάλη και δεν μας περισσεύει τίποτα; Μήπως πετάμε ασυλλόγιστα κάτι, που πιθανόν αλλού ή άλλη ώρα θα ήταν χρήσιμο;

Δεν σας είναι άγνωστο το πόσο υποφέρουν πολλά παιδιά σε όλο τον κόσμο. Πάρα πολλοί πεθαίνουν από την πείνα κάθε χρόνο. Το σκεφτήκαμε, όταν πετάμε στο διάλειμμα αυτό που μας έδωσε η μητέρα (για να αγοράσουμε από την καντίνα ή το περίπτερο); Όταν γκρινιάζουμε πως δεν μας αρέσει το φαγητό; Ή όταν ξεχνάμε πριν και μετά το τραπέζι να ευχαριστήσουμε τον Κύριο;

Θαυμαστός ο πολλαπλασιασμός των πέντε άρτων! Θα θέλαμε σίγουρα να είμαστε κι εμείς ανάμεσα στο προνομιούχο εκείνο πλήθος! Καθισμένοι στο γρασίδι, να ρουφάμε τη θείκη διδασκαλία Του. Εκστατικοί μπροστά στο μεγάλο θαύμα, να κλείσουμε στην καρδιά μας τα μεγάλα του μηνύματα! Και να γετούμε σε κείνο το ασυναγώνιστο τραπέζι, αδελφωμένοι με όλους, την ευλογημένη από τον Κύριο τροφή! Έχουμε τάχα σήμερα τέτοια ευκαιρία;

—Κάποιο ανάλογο θαύμα, πάλι για τη διατροφή ανθρώπων, συντελείται από τη θεία στοργή καθημερινά. Με μια παρόμοια θείκη ευλογία, που προσφέρθηκε από τον Θεό Λόγο στη φύση, τρέφονται εξακολουθητικά μέσα στους αιώνες όχι πέντε χιλιάδες, μα πέντε δισεκατομμύρια ψυχές κάθε μέρα.

Το έχετε σκεφτεί; Ποιος συντελεί, ώστε αδιάκοπα να βγαίνει «ἄρτος ἐκ τῆς γῆς» (Ψαλμ. ργ' 15); Λες κι αναβλύζει από το χώμα το σιτάρι, το ψωμί μας! Ποιος δίνει τη δύναμη στους σπόρους να βλαστάνουν και να φέρνουν καρπό εκατό φορές πολλαπλασιασμένο; Δεν είναι ο Θεός, που κυβερνά τον κόσμο και φροντίζει στοργικά για τα πλάσματά Του; Δεν είναι η δύναμη κι η αγάπη Του, που θαυματουργούν κι εδώ;...

Στην Εκκλησία μας γίνεται συχνά σε γιορτές μία μικρή ιερή Ακολουθία, που μας θυμίζει το θαύμα της ευλογίας των πέντε άρτων. Η Ακολουθία της Αρτοκλασίας. Ζητούν με αυτήν οι πιστοί, που προσφέρουν τους Άρτους, να ευλογήσει ο Κύριος τα αγαθά της οικογένειάς τους και όλου του κόσμου, όπως ευλόγησε τους πέντε άρτους στην έρημο. Τότε ακούμε ένα μικρό ωραίο τροπάριο, που θα το κρατήσουμε και για

Σύνθημά μας: «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καί ἐπέινασαν. Οἱ δέ ἐκζητοῦντες τόν Κύριον οὐκ ἐλαττωθήσονται παντός ἀγαθοῦ».